

Цибуля (звичайна), також, потребує потрапляння світла для нормального вирощування в домашні умовах. Без світла, на 7 день дослідження, цибуля без світла, втрачає здоровий вигляд та повністю сохне стебло.

Список використаних джерел:

1. Кияк Г. С. Рослинництво – К.: Вища школа, 1971. – 352 с., іл. (укр.).
2. Українська сільськогосподарська енциклопедія: в 3 т. / Під ред. В. Ф. Пересипкін. – К.: Головна редакція УРЕ, 1970–1972. – Т. 2 (укр.).
3. Енциклопедія українознавства: Словникова частина: [в 11 т.] / Наукове товариство імені Шевченка; гол. ред. проф., д-р Володимир Кубійович. – Париж; Нью-Йорк: Молоде життя, 1955–1995.

Кравченко О.А.

викладач,

*ВКНЗ «Коростишівський педагогічний коледж
імені І.Я. Франка»
Житомирської обласної ради*

КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

Вирішення проблеми підвищення якості підготовки студентів на сучасному етапі передбачає значне поліпшення контролю навчальної роботи як важливого засобу управління процесом навчання.

Найбільш ефективними методами перевірки і контролю успішності студентів є методи: усного контролю і самоконтролю, письмового контролю і самоконтролю, лабораторно-практичного, тестового контролю.

Основними формами організації перевірки знань студентів у сучасних ВНЗ є, насамперед: індивідуальна, групова, фронтальна перевірка, самоконтроль, рейтингова система [1].

Необхідність контролю навчальної роботи й оцінки знань студентів має об'єктивний характер. Тут діє закономірний зв'язок у ланцюгу: мета навчання – процес – результат – наступна мета. Але для того, щоб педагогічно грамотно визначити мету, необхідно точно знати, що вже досягнуто внаслідок навчання.

Категорія контролю має кілька значень. У дидактиці його тлумачать як нагляд, спостереження і перевірку успішності студентів. Контроль при цьому виконує такі функції:

- освітню (сприяння поглибленню, розширенню, удосконаленню знань студентів, уточненню і систематизації навчального матеріалу з предмету);
- діагностично-корегуючу (виявлення знань, умінь і навичок, утруднень, недоліків, неуспішності; забезпечення зворотного зв'язку у різновидах: «студент – викладач» і «студент-студент»);

- контролюючу (визначення рівня знань, умінь і навичок студентів, підготовленості до засвоєння нового матеріалу, виставлення оцінок студентам);
- виховну (спрямовану на поліпшення особистої дисципліни, розвиток волі, характеру, навичок систематичної самостійної праці та ін.);
- розвиваючу (сприяння розвитку психічних процесів особистості – уваги, пам'яті, мислення, інтересів, пізнавальної активності, мовленнєвої культури студентів);
- стимулюючо-мотиваційну (стимулювання студентів до покращення навчальної діяльності, розвитку особистої відповідальності, формування мотивів навчання);
- управлінську (забезпечення цілеспрямованості у навчанні);
- прогностично-методичну (стосується як викладача, який отримує досить точні дані для оцінки своєї праці, результатів запровадження своєї методики викладання, шляхів подальшого вдосконалення навчання, так і студентів, оскільки допомагає їм прогнозувати свою навчальну та наукову роботу).

Завданням поточної перевірки успішності студентів є збереження оперативного (безпосередньо у процесі навчання), зовнішнього («викладач – студент – викладач») і внутрішнього («викладач – студент – студент») зворотного зв'язку. На базі отриманої інформації проводиться необхідне коригування навчальної діяльності студента, що особливо важливо для стимулювання його самостійної роботи.

Поточна перевірка є органічною частиною навчального процесу і проводиться у рамках чинних форм організації навчання у ВНЗ: на лекціях, семінарах, практичних і лабораторних роботах. Частіше вона здійснюється у таких формах:

- усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступного заняття, з оцінкою відповідей студентів (10-15 хв.);
- письмове фронтальне опитування студентів на початку чи в кінці заняття (10-15 хв.). Відповіді перевіряються і оцінюються викладачем у позанавчальний час;
- фронтальний безмашинний стандартизований контроль знань студентів за кількома темами курсу (5-20 хв.).

Проводиться найчастіше на початку семінарських занять, практичних чи лабораторних робіт;

- перевірка за допомогою перфокарт (5-7 хв.);
- письмова перевірка у вигляді понятійних диктантів, контрольних робіт;
- експрес контроль;
- домашні завдання;
- практична перевірка знань на лабораторних і практичних заняттях;
- тестова перевірка знань, умінь і навичок студентів.

При вивченні природничих дисциплін поширеним є метод усного контролю. Під час його використання студенти вчаться логічно мислити, аргументувати, висловлювати свої думки грамотно, відстоювати свою точку зору.

Запитання для усної перевірки поділяють на основні, додаткові і допоміжні. За формою викладу – на звичайні («Які умови є важливими для

життя рослин?») і запитання у вигляді проблеми або задачі («При мінералізації різних частин рослини: листя, старих та молодих коренів, кори, пагонів – де буде більший, і де менший кількісний склад золи?»). Запитання для перевірки і оцінки знань студентів з дисципліни формулюють так, щоб вони не тільки передбачали відтворення вивченого, а й активізували мислення студентів. Це, насамперед, запитання і завдання, які ставлять за мету: визначити характерні риси, ознаки і особливості предметів і явищ («Які особливості будови рослинної клітини?»); порівняти різні явища і процеси («Чим відрізняються процеси плазмолізу і деплазмолізу?»); встановити значення явища, процесу («Які функції виконують рибосоми в клітині?»).

У процесі навчання дисципліни найчастіше застосовується фронтальне опитування. Його мета – перевірка знань, умінь і навичок одразу великої кількості студентів. Дане опитування стимулює активність студентів і сприяє повторенню та систематизації знань.

У процесі вивчення природничих дисциплін також необхідно застосовувати і метод письмового контролю. При навчанні дисципліни письмовий контроль доцільно здійснювати у вигляді контрольної роботи.

Її мета – з'ясувати наскільки студенти володіють вміннями і навичками з даної дисципліни. Також, за допомогою даного методу контролю, можна визначити, наскільки є усвідомленими, правильними знання студентів, їх вміння застосовувати дані знання на практиці.

Важливим при навчанні дисципліни є метод тестового контролю. Даний метод дозволяє за короткий проміжок часу перевірити знання певного навчального матеріалу студентами всієї групи.

Для складання тестів з дисципліни можна скористатися класифікацією, що поділяє тестові завдання на закриті (з наданими відповідями) і відкриті (з вільним складанням відповіді). В свою чергу, відкриті тестові завдання поділяють на доповнення і на перелік. Приклад тестового завдання на доповнення: «Властивість мембрани, що забезпечує явище осмосу, називається...» [1].

Закриті тестові завдання поділяють на вибіркові (одноалфавітні) та на відповідність (багатоалфавітні). Вибіркові, в свою чергу, поділяються на тестові завдання: з простим множинним вибором (одновибіркові), з множинним вибором (багатовибіркові), відновлення послідовності (вибірково-впорядковуючі). Приклад вибіркового тестового завдання з простим множинним вибором: «Основною структурно-функціональною одиницею всіх живих організмів є:

- а) ядро в) клітина
- б) цитоплазма г) тканина».

Тестові завдання на відповідність поділяють на перехресні, матричні (запитання з множинними відповідями) та вибірково-об'єднуючі (порівняння і протиставлення) [2].

Ще один метод контролю, який також є важливим при навчанні дисципліни – це метод практичної перевірки. Така перевірка здійснюється під час лабораторних занять з цієї дисципліни. Викладач стежить за тим, як

студенти виконують певні дії, і може визначити наскільки вони усвідомили теоретичні основи цих дій. Наприклад, спостерігаючи за рослинами, студенти можуть усвідомити процес поглинання води рослиною, випаровування води через листя та ін. [4].

Більшість викладачів усвідомлює, що в системі контролю знань, умінь і навичок студентів є багато недосконалого, що не відповідає сучасним вимогам. Основних недоліків традиційно здійснюваного контролю можна вказати два:

- а) репродуктивний характер;
- б) суб'єктивність в оцінюванні навчально-пізнавальної діяльності.

Отже, можна зробити висновки: при навчанні природничих дисциплін, доцільно застосовувати такі методи контролю як метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю і метод практичної перевірки [1; 3].

Список використаних джерел:

1. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – С. 136-142.
2. Журавель В.Ф., Ільїн В.В., Кузнецов В.О., Сухарніков Ю.В. Рекомендована практика конструювання тестів професійної компетенції випускників вищих навчальних закладів/ загал. ред. Ю.В. Сухарнікова – К.: Аграрна освіта, 2000. – С. 10.
3. Державний стандарт базової і повної середньої освіти // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2004. – № 1-2.
4. Матяш Н., Астаніна О. До методики контролю навчальних досягнень учнів із біології // Біологія і хімія в шк. – 2000. – № 6. – С. 24-26.

Марченко Д.Г.

викладач;

Філімонова Л.А.

викладач;

Кучай І.М.

студент,

ДЗ «Дніпропетровська медична академія» МОЗ України

УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ МІОФІБРИЛЯРНОГО АПАРАТА ШЛУНОЧКОВОГО МІОКАРДА НОВОНАРОДЖЕНИХ ЩУРІВ ПІД ВПЛИВОМ ЕТАНОЛУ

Протягом останніх років серцево-судинні хвороби займають провідне місце серед загальної захворюваності України. Кількість патологій серцево-судинної системи, що були викликані впливом різних тератогенних чинників, не тільки не зменшується, але й навпаки має тенденцію до збільшення в декілька разів. У науковій літературі зустрічається багато робіт присвячених дослідженню